

delili, brez da bi se kaj dalje na želje kmetov oziralo. Od V. kurije za spodnje Štajersko bil je gosp. dekan Žičkar odstavljen, na njegovo mesto pa naj bi tiskar in lastnik „celjske krote“, Hribar voljen bil. Za okoličanske občine celjske postavili so veleposestnika barona Berk-s-a, nemca, kateri je še le pred malo leti slovenski postal. Za ptujski okraj postavili so mesto vis. čast. gospoda dr. Gregorec-a, župnika Žička rja.

Mi torej vprašamo, v kak namen volijo kmetje volilne može in zakaj se volilni može skupaj zberejo, ako gospodje advokati in meščani že popreje vse dolocijo? Je-li kmet res toliko nevreden, da si more on svoje zastopnike od drugih stanov določevati in se po drugih stanovih zastopati pustiti? Vsak pošten kmet bode prav gotovo na to vprašanje z odločnim ne odgovoril. Kmetje, toraj pozor! Volite le neodvisne posestnike vašim volilnim možem! Ne advokatov, ne duhovnikov in tudi ne mežnarjev. Volite le samo kmete! Ti kmetje naj potem na dan volitve skupaj stopijo in iz svoje srede naj vrednejšega in najzmožnejšega moža svojim državnoborskim poslancem izvolijo. Tako se spodbobi za neodvisnega kmeta.

Cesarski namestnik v Haloze.

V sredo dne 19. septembra obiskal je cesarski namestnik o priliki otvoritve ptujske gimnazije Haloze, da bi se tam osebno o žalostnem položaju haložkih vinorejcev prepričal. Popoldan ob dveh odpeljala sta se gospod cesarski namestnik in ekselencia gospod deželnji glavar v spremstvu gospodov okrajnega glavarja, župana Orniga, državnega poslanca Posch-a, deželnovladnega svetnika barona Hammer-Purgstall-a, ravnatelja Hansella, predstojnika okrajnega zastopa Zelenika, dr. Jurte, kakor tudi gospodov komisarjev za vinorejo in komisarjev za uničevanje trtne uši v Haloze. V Št. Vidu od gospoda občinskega predstojnika pozdravljeni

„Joj!“ zakriči ena deklica. „Fej, fej“, vpijejo drugi, se razmikajo in začnejo bežati, da so se vsi pozgubili.

Hribovski fant si v svojo ruto obriše roke, vzame palico in gre dalje. Gre v mesto in vpraša za padarja.

„No“, vpraša pader malega kmečkega dečka „od kod pa prideš sem? čegav pa si? kako pa ti je ime in kaj bi rad?“ Tu reče mali: „Bog vas sprimi. Jaz pridem iz Velikega grabna, sem Vrhbregarjev sin, ime mi je Mihec in bi rad imel kaj za našega sivega faksa, on je bolan.“

„Kaj mu manjka?“

„Tega jaz ne vem! oče pravijo, da ima kolero.“
„Kaj pa dela?“

„Po stelji se sem in tja valja, kopita dviguje kvišku in trese se da je groza.“

in naprošeni, jako slabo cesto čez Okički breg si ogledati, je ces. namestnik tej želji ugodil, ogledal si cesto ter se jako začudil čez to neverjetno nevarno, a važno pot. Ker so se pričujoči udje okrajnega zastopa izrazili, da v tem oziru jim absolutno ni pomagati mogoče (fej), omenil je ekselencia obžalovalno, da on v tem slučaju nima nikakega upliva. Nato sledilo je triurno potovanje po paradižkih holmcih, pri kojem so se novi nasadi, kakor tudi po uši vničeni kraji natanko pregledovali.

Solnce se je že nagnilo, ko je družba do novih vzornih nasadov gospoda podžupana F. Kaiserja čez sv. Elizabeto prišla. Gospod Kaiser sprejel je goste najprisrčnejše in jih povabil k mali južni. V odgovor na besede pogoščevalca zahvali se ces. namestnik prirediteljem za tako posrečeno podučevalno potovanje, pri katerem se je o položaju vinorejcev več naučil, kakor kedaj iz najbolj učenih bukev in sklene svoje razlaganje s „slava“-klicom na gospoda pogoščevalca. Gospod nadučitelj Ogorlec od sv. Barbare razloži položaj vinorejcev v Halozih, kateri so z golj skoz mestne posestnike dozdaj tako pripomočke v denarjih, kakor potrebna navodila dobivali, da so zamogli svoje vinograde z nova zasajevati in naperi svoj govor na vplivne funkcionarje s prošnjo, naj se tudi v zanaprej za Haložane uspešna podpora skoz dovoljenje predujemov (foršusov) in denarnih prispevkov poskrbi. Gospod župan Ornig zahvali se predgovorniku za njegove prijazne in blagor prinašajoče besede in razložil sliko, kako je bilo prej, ko je vinorejstvo tukaj še cvetelo, da je tu jako gostoljubno ljudstvo in veselo življenje bilo. Takrat so Haložani po njih gostoljubnosti in po njih živahnih domačih praznikih posebno ob času trgatve sloveli.

Povdarjal je gospod župan da tam, kjer so po edini ptujski mestjani skoraj vse svojo premoženje žrtvovali, svoje posestvo v nov cvet spraviti, je danes vse opustošeno. To ne pomeni samo težko zgubo za vse prizadete, ampak vsled malih davčnih doneskov tudi škodo za okraj, za deželo, kakor tudi za državo. Govornik kliče vsem pričujočim skupno delovati, zadostni kapital skupaj spraviti, da bi se cele Haloze

„Ali ima vročino?“ vpraša pader dalje.

„Tega tudi ne vem.“

„Ali kaj smrka.“

„Tudi zato ne vem prav.“

„Ali je napihnjen?“

„Ja, strašno je napihnjen.“

„Ali ti tvoj oče ni nič sabo dal?“

„Ja, dve dvajsetice“, pravi dečko.

„Druzega nič?“

„Ja, tudi še nekaj drugzega.“

„Dobro, kje pa imaš konjske fige, jaz jih moram pregledati.“

Na to vprašanje je fanta oblila rudečica in je jecljaje odgovoril da jih nima več; da so ga poredni otroci srečali, ga dražili in tukaj je on vse tiste štruklje jim v obraz pometal.

zopet povzdignile in dobiček nosile, saj se bo zato vporabljeni denar sam obrestoval. — No na to zgodil se je zanimiv dogodek. Vzdignil se je gospod dr. Jurtela in apostrofiral prisotnega državnega poslanca in kmeta Posch-a s pozivom na to, da naj nemški deželnici poslanci večje zneske za nove nasade za Haloze dovolijo. V hipu vstal je poslanec Posch k odgovoru in povedal, da on kot kmet mu je sveta dolžnost brez razlike na narodnost kmečke interese zastopati, in tako so on in nemška ljudska stranka v deželnem zboru sedaj 70.000 gl. proti 50.000 gl. v lanskem letu za Haloze privolili, če tudi zastopniki tega deželnega dela v deželnem zboru niso prisotni bili, ampak so celo odsotnost uganjali.

Tako čvrstega odpora gospod doktor od enega kmata ni pričakoval, zarudel je v obraz, sklenil se črez svoj sklečnik in v naglosti spravil četrto fazana v svoj želodec.

No — kmet slovenski, zapaziš li kaj!? Nemški kmet Posch je državni in deželnji poslanec, on bo vse povsod s spoštovanjem sprejet, on sedi s cesarskim namestnikom pri eni mizi, je fazane in pije najboljše vino. Je-li morebiti slovenski kmet manj priročen kakor nemški? O ne! Bi-li on svoje tovariše v državnem in deželnem zboru ne zamogel ravno tako dobro zastopati? Gotovo! Ali, ljubi kmet, neki zadržek je vendar. In ta zadržek se imenuje pri nas avokat! Ta požre vse, deželne in državnozborske mandate in fazane.

Še nekaj boš opazil ljubi bralec, ako to sporočilo natančno zasleduješ. Ti boš tedaj spoznal, da je „Slovenski Gospodar“ nesramen in lažnjivi list. Cesarski namestnik je v spremstvu Slovencev, dr. Jurtela, Zelenika in Matjašiča po Halozah okoli hodil in tukaj trdi lažnjiva mariborska krota, da bi ga oni le k nemškim vinogradom vodili. Taka budalost!

Razne stvari.

Izstop iz konzumnih društev. Kdor iz konzuma izstopiti hoče, mora to pismeno načelniku naznaniti in sicer zdaj precej, drugače bode še eno leto pri tej slepariji s svojim premoženjem dober stati mogel. Kmetje torej pozor! zdaj je zadnji čas.

Iz Ljutomera. Glasom kupne pogodbe, sklenjene v pisarni g. dr. Franjo Rosina, odvetnika v Ljutomeru, sta kupila Martin Golob in njegova soprga Marija Golob, prevžitkarja v Pristovi neki svet od gospodov Franceta Seršena, trgovca v Ljutomeru in Jožeta Mursa, kmeta na Krapji in se zavezala plačati kupnino v ondi določenem času. V resnici Marija Golob ni kupila noben svet, pa tudi ni podpisala kako kupno pogodbo. Da je pa mogoče izterjati kupnino, podkrižal je pisač omenjene pisarne Franjo Sever kupčico in pristavil njeni ime, prodajalcu pa nameravajo vkljub temu iztirjati še dolžno kupnino. Dragi bralci, pa kaj se je sedaj zgodilo? Marija Golob je to zločinstvo ovadila pri tukajšnjem sodišču in preiskave se že vršijo.

Iz Skok pri Mariboru. Smiliš se mi ubogi „Šta-

jerc“ ko pomislim kako se ti godi. Nekateri go diči si še hočejo celo svojo jezo nad teboj ohla Kaj pa priprosti narod slovenski, on ne pozna in sovraščva in že komaj čaka, da mu dojde izdan list v roke. Tudi mi že komaj čakamo, da „Šta jerc“ k nam priroma. Ker ga ravno v nedeljo dob v roke nas v resnici razveseli. Zares, ti nas r seliš, pa neka druga stvar je na sveti, ki je ne remo trpeti in to po vsej pravici, ker nas proti gim fantom obrekajo. Jezik za zobe Micka Gradišč in tudi ti Gmajnarček če svoje navade ne opusnamreč ker raznašaš to, kar se med fantami gov takoj tudi ti ne postaneš nikdar kaprol. Dostojnj zdaj. Če se ne poboljšata se v prihodnem listu za vidimo in se bomo tem ostrejše prijeli.

Več Skokovskih fantov
Ptuj 3. oktobra 1900. Poročilo sejma. 3. oktobra prgnalo se je na sejem: 560 volov, 197 krav, 274 drobnice, 88 konjev, 550 svinj. Živila je večjidel štajerske reje, iz domačih in mariborskih krajev. Cene so bile v primeri dobrega blaga zmanjšane in se je kupčija vsled tega prav živahno razvila. Večje pošiljatve so se odposlale: v Gradec, Leoben, Solnograd, Ščavnico, Trst, Svitavo in Landskrona na 1 vagon. Tudi perutninski sejem bil je dobro obiskan in sicer se od zdaj naprej razen kokoši večje mnoge gosi in puranov oddaje. Ponuja se zunanjim kupcu prilika, da perutnino po nizkih cenah lahko slika tukaj nakupijo. Prihodnji svinjski sejem bo 10. oktobra. Prihodnji veliki živinski in svinjski sejem bo 17. oktobra. Perutninski sejem je vsako sredo — posejano dobro obiskan pa vsaki petek.

Neumno sovraščvo do „Štajerca“. Gotovo more že vsakemu poštenemu človeku gaviti, nekaj slovenske časnike v roke vzeti. V nobenih drugih časnikih se ne čita toliko sovraščva in nevošljivo kakor v teh. Ljudje radi čitajo le podučilive, šalive časnike, ne pa takšnih, v kajih se srečuje. „Štajerca“ bi radi na kislem zelji pojedli, zakaj? to je dobro znano. — V tem oziru se začne tovo žicher reče: sram vas bodi. Pošteni in pametni Slovenci „Štajerca“ ne sovražijo, zato pa le brez strahu naprej! Bog daj norcem pamet! samo da ne prepozna.

Miroljuli,
Od Sotle. Častiti gospod urednik! Veseli me Vam poročati, da je Vaš cenjeni list tudi v našem kraj bil s tisto radostjo sprejet, katera tako koristna listu kakor je „Štajerc“ pristoja. Razširil se je takoj celi okolici in sedaj se malo da ne v vsaki hiši skriva prebira. Ali tudi tukaj se najdejo ljudje kateri „Štajerc“ sovražijo, sami ne vedoč zakaj. Nekateri sovražijo, ker so „fajmošter“ reklami, da je greben brati, kar pa g. fajmošter sami sebi ne verjamajo drugi, ker jim ni prav, da zoper konzume govorita ljudje pa ne vedoč, da so konzumi kmetom pogubo; zopet drugi, a ne kmetje, ga sovražijo in dobičkažljnosti i. t. d. Večjidel so to pač ljudi, katerim bi znalo na škodo biti, ako bi bil kmet tem ali onem podučen — ali pa taki, ki imajo v mestu možgan bobovo slamo v glavi. Po naključju